

Pozdravni govor visokog predstavnika i specijalnog predstavnika EU na konferenciji Evropskog pokreta o ulozi evropskog pokreta u društvu i procesima evropskih integracija

Gospodine predsjedniče, ekscelencije, dame i gospodo,

Dozvolite mi prvo da se zahvalim organizatoru ovog događaja na pozivnici i istovremeno još jednom ponovo potvrdim važnost Evropske integracije za ovu zemlju.

Danas vam neću govoriti o koristima koje nosi članstvo u EU. To vam je svima poznato.

Ne želim ni da se zadržavam na sadašnjoj političkoj situaciji – i tu je svima vam poznato gdje se ova zemlja trenutno nalazi.

Umjesto toga, želim vam govoriti o iskustvima jedne meni veoma dobro poznate zemlje – Slovačke – koja se, iako veoma različita od Bosne i Hercegovine, suočila sa mnogim sličnim izazovima i prevazišla ih.

Ja sam često navodio argument da integracija jedne zemlje u Evropsku uniju zahtijeva stalan angažman, privrženost, odlučnost i hrabrost.

To znači da uspjeh ne može osigurati niko sam: ni najkarizmatičniji političar, ni najbolji menadžer, pa čak ni specijalni predstavnik EU – čak i ako mu je druga funkcija visoki predstavnik – to ne može uraditi sam.

Ni jedna politička stranka, institucija, vladina ili nevladina, ne može to ostvariti sama.

Iskustvo svih novih zemalja članica pokazuje da jedini način da se ovaj cilj ostvari jeste da evropski program postane temelj na kojem će se zemlja dalje graditi.

Na Slovačku se sredinom devedesetih gledalo kao na crnu rupu u centralnoj Evropi. Daleko smo zaostajali iza ostalih zemalja. Nismo mogli početi sa pregovorima za članstvo u EU. NATO nas nije uzimao ozbiljno.

Poruka od EU je bila jasna; članstvo u EU je otvoreno, ali vi morate jasno pokazati svoju opredijeljenost prema EU.

Dovoljno je bilo samo nekoliko godina i Slovačka je postala članica EU i članica NATO saveza.

Nije se radilo ni o kakvom čudu; EU nije ublažila svoje uslove za Slovačku.

Jednostavno, Slovačka se promijenila iznutra.

Građani su zahtijevali promjene i nevladin sektor zajedno sa drugim nedržavnim akterima sarađivao je sa vladom, parlamentarcima, državnim službenicima i medijima na ubrzanju procesa integracije u EU.

Plan članstva u EU postao je dominantni cilj. Sve političke stranke su se u potpunosti slagale s tim da cilj članstva u EU neće biti predmet stranačke politike. Politička borba je

prebačena na druga pitanja.

Ovaj konsenzus između svih sektora društva i svih političkih snaga omogućio je Slovačkoj da ostvari brži napredak u odnosu na sve druge zemlje kandidatkinje.

Sustigli smo svoje susjede i Slovačka je sada primjer na koji način treba brzo rješavati neophodne reforme i druga pitanja od društvenog značaja koja proizilaze iz procesa integracija.

Ali šta to znači za Bosnu i Hercegovinu?

Prije svega to znači da evropski program ne smije biti talac stranačke politike. Mora postojati visok nivo saradnje između političkih stranaka, ne samo kada se radi o glasanju unutar institucija već i u provedbi ovih reformi.

Građani moraju jasno i iznova ponavljati svoju podršku evropskoj budućnosti, te da će glasati za one političare koji ih mogu brže dovesti do tog cilja.

Nevladin sektor bi također trebao biti organizovan, i to ne samo kako bi provjeravao da li političko rukovodstvo ispunjava data obećanja; mnogo je važnije da ovaj sektor ima aktivnu ulogu u izradi zakona i davanju podrške tim zakonima. Nevladin sektor nije pas čuvar koji će lajati i ujedati, već partner koji pomaže da se osigura uspjeh.

Kao što sam na početku rekao, BiH nije Slovačka: Bosna i Hercegovina je posebna zemlja sa posebnim problemima i vlastitim putem. Svi smo svjesni te činjenice.

Zbog toga je EU stavila u pogon sve svoje instrumente u BiH; političku, diplomatsku, vojnu i civilnu misiju; kako bi ovoj zemlji pružila svu pomoć koja joj je potrebna na putu ka Evropi.

Ovaj proces je u toku. Zbog toga podržavam vaše nastojanje da okupite sve proevropske snage u ovoj zemlji. Sa svoje strane ja sam se uključio u seriju javnih debata koje za cilj imaju

da pomognu građanima i široj javnosti da shvate značaj njihovog učešća u ovom procesu.

Rekao sam da se neću fokusirati na trenutnu političku situaciju. Međutim, danas će Dom naroda BiH donijeti odluku o evropskom napretku Bosne i Hercegovine.

Svi znamo da su zakoni o reformi policije posljednji veliki preduslov za potpisivanje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Ovaj proces predstavlja primjer kako ne treba raditi na putu ka EU. Do sada su izgubljene četiri godine i čini se da su pojedini političari, kako u vladi tako i u opoziciji, spremni da izgube još vremena.

Proces evropskih integracija je strateški izazov za ovu zemlju. Bosna i Hercegovina je strateški bitna zemlja smještena u samom srcu područja koje je od primarnog značaja za EU.

Zbog toga vam garantujem da ćete imati podršku međunarodne zajednice i moju ličnu podršku u svim nastojanjima da ova zemlja ostvari napredak na putu prema EU.

Hvala.